



Bestuurlijk rapport rekenkameronderzoek Veiligheid in de fysieke woon- en leefomgeving

Rekenkamer Heemskerk

September 2026

Inhoud

1. Samenvatting onderzoek	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Samenvattende bevindingen	3
1.3 Beantwoording centrale onderzoeksvraag	5
2. Conclusies en aanbevelingen	6
2.1 Conclusies	6
2.2 Aanbevelingen	9
3. Bestuurlijke reactie	11
4. Nawoord	13

1. Samenvatting onderzoek

1.1 Inleiding

Veiligheid en leefbaarheid in de woon- en leefomgeving vormen een belangrijke randvoorwaarde voor het welzijn van inwoners en de sociale samenhang. Gemeenten hebben hierin een centrale rol, niet alleen vanuit hun wettelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid, maar ook als regisseur van samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en veiligheidspartners. In Heemskerk is deze rol uitgewerkt in het Integraal Veiligheids- en Handhavingsplan (IVHP) 2021–2024, waarin de ambitie staat om te komen tot een ‘zichtbaar en merkbaar veiliger’ Heemskerk.

Dit rapport bevat de resultaten van een rekenkameronderzoek naar de doeltreffendheid van (de uitvoering van) het veiligheidsbeleid op het gebied van de fysieke woon- en leefomgeving, met nadruk op leefbaarheid in de wijken. De leefbaarheid in de wijken staat niet los van bredere sociale en maatschappelijke vraagstukken. Problemen die zich in de woon- en leefomgeving manifesteren, kunnen hun oorsprong hebben in domeinen die in het IVHP onder andere aandachtsgebieden vallen, zoals zorg, jeugd of ondermijning. De praktijk van veiligheidsbeleid laat zien dat dergelijke thema’s vaak met elkaar verweven zijn en niet strikt langs beleidsmatige grenzen verlopen.

Het onderzoek richt zich op de periode 2021 tot en met heden en is gebaseerd op een analyse van beleidsdocumenten, monitoringsgegevens en gesprekken met inwoners, ondernemers en betrokken professionals. Het huidige IVHP is aan herziening toe. Met dit onderzoek wil de rekenkamer niet alleen kijken in hoeverre dit IVHP heeft geleid tot de beoogde resultaten, maar vooral ook handvatten aan reiken voor een nieuw IVHP.

De centrale onderzoeksvragen luidt:

- Is (de uitvoering van) het veiligheidsbeleid van de gemeente op het gebied van de fysieke woon- en leefomgeving doeltreffend en stemt het overeen met de problemen die door de inwoners worden ervaren?

Het onderzoek is gebaseerd op beleids- en uitvoeringsdocumenten, data-analyse, interviews met beleidsmakers en ketenpartners, interview met de burgemeester en wethouder, diepte-interviews met inwoners en ondernemers en korte (straat)interviews op locaties waar op basis van de documentenanalyse sprake is van leefbaarheids- of veiligheidsvraagstukken.

Het onderzoek is afgesloten met een Ontwikkelkamer waarin ambtenaren van de gemeente, het bedrijfsleven en partners op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, zoals politie, boa’s en buurtpreventie-initiatieven, samen met de onderzoekers de eerste bevindingen bespraken en keken naar mogelijke ontwikkelrichtingen voor beleid, sturing en samenwerking. Daarnaast is er een werksessie geweest met een vertegenwoordiging van de gemeenteraad van Heemskerk. Doel van deze werksessie was het terugleggen van de voorlopige onderzoeksbevindingen en het reflecteren op de kaderstellende en controlerende rol van de raad bij het veiligheidsbeleid in de fysieke woon- en leefomgeving.

De rapportage van het onderzoek bestaat uit dit bestuurlijke rapport en het rapport van bevindingen van de uitvoerende onderzoekers van B&A.

1.2 Samenvattende bevindingen

Doelen en in beleid benoemde problemen en opgaven

In het Integraal Veiligheids- en Handhavingsplan 2021–2024 en andere beleidsdocumenten is ingezet op het verbeteren van veiligheid en leefbaarheid in de wijken, met als centrale ambitie een ‘zichtbaar en merkbaar veilige’ leefomgeving. In deze beleidskaders worden verschillende opgaven benoemd, waaronder jeugdoverlast, sociale overlast, geweld, fysieke verloedering en ondermijnende criminaliteit. In meer recente stukken zijn deze aangevuld met thema’s als cybercrime, polarisatie en de samenhang tussen zorg en veiligheid. De geformuleerde doelen richten zich op het terugdringen van overlast en criminaliteit, het verbeteren van de leefbaarheid en het vergroten van de veiligheidsbeleving, in combinatie met het versterken van weerbaarheid bij inwoners en organisaties.

Ontwikkelingen in veiligheid en leefbaarheid

Op gemeentelijk niveau laten cijfers en beleid zien dat veiligheid en leefbaarheid zich niet eenduidig ontwikkelen. Sommige vormen van criminaliteit, zoals vermogenscriminaliteit, laten een dalende trend zien, terwijl andere vormen van overlast fluctueren en sprake is van een toename van meldingen van personen met onbegrepen gedrag. Tegelijk blijkt uit de veiligheidsmonitor dat de veiligheidsbeleving van inwoners in deze periode relatief stabiel blijft. Belangrijke opgaven of problemen die blijken uit de gehanteerde databronnen (databank Politie en gemeentelijk meldingssysteem Fixi) komen overeen met wat uitvoerende professionals, inwoners en ondernemers benoemen. Het gaat om dumping van afval, parkeren, verkeer (te hard rijden) en jongerenoverlast. Er zijn verschillen in hoe deze problemen worden beoordeeld: inwoners ervaren overlast vaker als structureel, terwijl dit in cijfers niet altijd zichtbaar is. Meldingen uit Fixi sluiten beter aan op ervaren problematiek bij inwoners dan politiecijfers.

Informatie over ontwikkelingen (data en signalen uit het veld) komt beperkt samen

Voor sturing en monitoring wordt gebruikgemaakt van verschillende bronnen en instrumenten, zoals dashboards, meldingen, registraties en signalen vanuit professionals en bewoners. Deze informatie wordt benut in overlegstructuren en bij de afweging van inzet en prioritering. Tegelijk blijkt dat deze informatie via verschillende kanalen binnenkomt en in de praktijk niet altijd wordt samengebracht in één integraal beeld van veiligheid en leefbaarheid op wijk- of gemeentelijk niveau. Een uitzondering vormt de programmatische aanpak Europaplein. Daarnaast zijn de wijze van monitoring en de mate van uitwerking van sturing verschillend per thema, bijvoorbeeld tussen handhaving, jeugdveiligheid en bredere leefbaarheidsvraagstukken.

Uitvoering van het veiligheidsbeleid

De uitvoering en aanpak kent elementen van drie uitvoeringsstrategieën: (1) een signalerings- en interventiegerichte werkwijze (Broken Windows Theory), (2) een programmatische aanpak met aandacht voor structuurkenmerken die van invloed zijn op veiligheid en leefbaarheid en (3) sturing op de rol van bewoners en sociale samenhang (Collective Efficacy Theory) ¹ in het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.

¹ Zie theoretisch kader in het rapport van bevindingen. (1.2)

In Heemskerk is dominante uitvoeringsaanpak de signalerings- en interventiegerichte werkwijze. Meldingen van inwoners, registraties en signalen van professionals spelen een belangrijke rol in het bepalen van inzet en prioriteiten. Overlegstructuren en samenwerking richten zich in veel gevallen op het bespreken van concrete situaties en het afstemmen van acties. Deze wijze van werken is zichtbaar bij het aanpakken van fysieke problemen in de openbare ruimte, zoals afval, parkeeroverlast en verkeersonveilige situaties, maar ook bij vormen van sociale overlast. Alleen in de aanpak Europaplein is deze niet beperkt tot afzonderlijke meldingen en is deze gezien vanuit structuurkenmerken van de wijk en een programmatische aanpak van fysieke, sociale en veiligheidsmaatregelen.

Beginnende aandacht voor sturing op verbetering van structuurkenmerken van gebieden. Heemskerk kent, wat betreft de veiligheids- en leefbaarheidsaanpak, een voorbeeld van een programmatische aanpak gericht op het beïnvloeden van structuurkenmerken van een gebied die van invloed zijn op veiligheid en leefbaarheid: programmaplan Europaplein. Factoren zoals sociaaleconomische omstandigheden, woningvoorraad, bevolkingssamenstelling en sociale cohesie spelen een rol in het ontstaan en voortduren van problematiek in wijken. In beleidsstukken en gebiedsgerichte aanpakken is hier in verschillende mate aandacht aan besteed, bijvoorbeeld door het combineren van fysieke en sociale interventies in specifieke gebieden. Inwoners, ondernemers, uitvoerders en beleidsmakers verwachten van deze aanpak de meest duurzame effecten.

De rol van inwoners in de aanpak van veiligheid en leefbaarheid is beperkt tot het signaleren en melden van problemen en incidenten. Sturing op de mate waarin inwoners elkaar aanspreken op gedrag of gezamenlijk bijdragen aan oplossingen rondom leefbaarheid en veiligheid is weinig expliciet zichtbaar in de huidige aanpak. Initiatieven die er wel zijn, zijn gericht op het versterken van sociale cohesie, betrokkenheid en weerbaarheid en worden ingezet vanuit het sociaal domein. Inwoners vinden het, net als een deel van de uitvoerende professionals en beleidsmakers, lastig om buurtgenoten aan te spreken op gedrag dat een negatief effect heeft op de veiligheid en leefbaarheid in de woonomgeving.

Uitvoering van het beleid verder themagericht

Naast bovengenoemde aanpakken zijn er verschillende thematische vraagstukken die een belangrijk onderdeel vormen van de opgave. Het gaat hierbij onder meer om jeugdproblematiek, ondermijnende criminaliteit en mensenhandel. Deze thema's worden in beleid en uitvoering benoemd, maar verschillen in de mate waarin zij structureel zijn uitgewerkt in aanpakken. De aanpak van personen met onbegrepen gedrag is niet concreet uitgewerkt en belegd (zowel beleidsmatig als uitvoerend).

1.3 Beantwoording centrale onderzoeksvraag

Beantwoording centrale vraag:

In hoeverre het beleid heeft bijgedragen aan verbeteringen in de veiligheid en veiligheidsbeleving, en of dit aansluit bij de problemen zoals inwoners die ervaren?

- Het is niet één op één vast te stellen of veranderingen in veiligheid direct toe te schrijven zijn aan specifieke beleidsmaatregelen. De gemeente vervult een regisserende rol en stuurt op samenwerking via overlegstructuren, gebiedsgerichte aanpakken en thematische netwerken. In de praktijk krijgt deze samenwerking vorm via signaalgestuurde afstemming en gezamenlijke inzet in de wijk, waarbij meldingen, signalen en concrete situaties een belangrijke rol spelen in de bepaling van prioriteiten. Bij de programmatische aanpak van Europaplein zijn verbeteringen in de objectieve veiligheid gerealiseerd.
- Inwoners, ondernemers, uitvoerders en beleidsmakers benoemen allen dat meldingen worden opgepakt, maar dat structurele en duurzame oplossingen (zodat er geen meldingen meer nodig zijn) achterblijven. Dat is gelijk het grootste zorg- en kritiekpunt van inwoners en ondernemers: de aanpak van de gemeente sluit weliswaar aan bij de door hun ervaren problemen, maar structurele en duurzame oplossingen blijven uit.

2. Conclusies en aanbevelingen

2.1 Conclusies

Conclusie 1

De gemeente werkt primair signaleringsgericht, maar ontwikkelt richting een meer gebiedsgerichte en structurele aanpak, met Europaplein als voorbeeld.

De uitvoering van het veiligheidsbeleid in de gemeente is in belangrijke mate gebaseerd op signalen, meldingen en registraties van inwoners en professionals. Deze signalerings- en interventiegerichte werkwijze, passend bij de broken windows-benadering, maakt het mogelijk om snel en zichtbaar in te grijpen bij concrete vormen van overlast en onveiligheid in de openbare ruimte. Partijen realiseren hiermee regelmatig directe verbeteringen op specifieke locaties en vraagstukken.

Tegelijkertijd brengt deze werkwijze een terugkerend dilemma met zich mee. Inwoners verwachten zichtbaar en normerend optreden in de wijk, terwijl de beschikbare capaciteit dit slechts beperkt toelaat. Dit speelt te meer omdat overlast vaak wordt veroorzaakt door buurtbewoners zelf, terwijl bewoners onderling terughoudend zijn om elkaar hierop aan te spreken. Hierdoor blijft de druk op de formele inzet van professionals groot.

Naast deze signaleringsgerichte aanpak ontwikkelt de gemeente zich op onderdelen richting een meer structurele en gebiedsgerichte benadering van veiligheid. Deze ontwikkeling is zichtbaar in verschillende beleidsdomeinen, met name in het sociaal domein, en komt het meest expliciet tot uiting in de programmatische aanpak van het Europaplein. In deze aanpak worden fysieke, sociale en veiligheidsmaatregelen in samenhang ingezet en gekoppeld aan gebiedsspecifieke kenmerken, zoals sociaaleconomische omstandigheden en de mate van sociale cohesie.

De inzet op het versterken van sociale samenhang, onderling normerend gedrag en de eigen kracht van bewoners, kenmerkend voor de collective efficacy-benadering, krijgt nog beperkt expliciet vorm binnen het veiligheidsbeleid. Deze elementen worden vooral via het sociaal domein opgepakt en zijn nog niet structureel verankerd in de veiligheidsaanpak. Hierdoor ligt de nadruk in de praktijk nog voornamelijk op het reageren op signalen, en in mindere mate op het duurzaam versterken van buurtdynamieken die bijdragen aan een veilige woonomgeving.

Conclusie 2

Heemskerk Het algehele veiligheidsbeeld is stabiel, maar structurele en duurzame verbeteringen blijven achter.

De ontwikkeling van veiligheid en leefbaarheid in Heemskerk laat over de onderzochte periode een overwegend stabiel beeld zien. Het algemene veiligheids- en leefbaarheidsbeeld is vergelijkbaar met het landelijke gemiddelde en op verschillende aspecten zelfs iets gunstiger. Tegelijkertijd zijn ook in Heemskerk ontwikkelingen zichtbaar die landelijk spelen, zoals een toenemende ervaren overlast door mensen met onbegrepen gedrag. Net als in andere gemeenten concentreert de veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek zich bovendien niet gelijkmatig over de gemeente, maar vooral in een aantal specifieke wijken en locaties.

De aanpak sluit inhoudelijk goed aan bij de problemen die inwoners, ondernemers en professionals ervaren en leidt vaak tot zichtbare verbeteringen op specifieke plekken. Tegelijk constateren deze groepen dat de aanpak zich vooral richt op het oplossen van concrete situaties en dat structurele en duurzame verbeteringen achterblijven. Hierdoor blijven terugkerende problematiek en meldingen bestaan.

Voorbeelden laten zien dat een meer integrale, gebiedsgerichte aanpak, waarin fysieke, sociale en veiligheidsmaatregelen in samenhang worden ingezet, wel bijdraagt aan duurzamere effecten. Dit gebeurt in het sociaal domein via wijkgerichte werkwijzen en in het veiligheidsdomein bij het Europaplein, waar structurele kenmerken van het gebied expliciet onderdeel zijn van de aanpak. De toepassing van dergelijke aanpakken in meerdere wijken blijft echter beperkt, mede door beschikbare capaciteit en uitvoeringsruimte.

Conclusie 3

De aard van de problematiek verschuift naar complexere en samenhangende vraagstukken die een integrale benadering vereisen.

De problematiek binnen veiligheid en leefbaarheid ontwikkelt zich richting complexere en meer samenhangende vraagstukken. Naast klassieke vormen van overlast krijgen thema's zoals mensenhandel, ondermijning, digitale ontwikkelingen en met name personen met onbegrepen gedrag een steeds prominentere plaats.

Vooraf de toename van meldingen rond personen met onbegrepen gedrag markeert een verschuiving naar vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid. Deze problematiek vraagt intensieve samenwerking tussen partijen en legt, zoals benoemd door politie en uitvoerende partners, een groot beslag op beschikbare capaciteit. De contacten tussen zorg en veiligheid zijn momenteel voornamelijk incident gedreven en weinig op wijkniveau met bijbehorende patronen en trends. Volgens uitvoerders blijkt dat langdurigere en meer structurele ondersteuning voor deze doelgroep, zoals de inzet van een wijk-GGZ'er/GGD'er in gemeenten als Haarlem en Zaanstad, wenselijk is om herhaling en escalatie te voorkomen.

De verschuiving naar deze complexere vraagstukken onderstreept de noodzaak om de aanpak verder te ontwikkelen richting een integrale en preventieve werkwijze, waarin zorg, veiligheid en sociale factoren sterker worden verbonden.

Conclusie 4

Informatie over veiligheid en leefbaarheid wordt benut, maar nog onvoldoende integraal samengebracht en geanalyseerd.

De gemeente beschikt over diverse informatiebronnen, zoals politiedata, Fixi-meldingen en signalen uit het veld, die actief worden gebruikt voor sturing en prioritering. Deze informatie speelt een belangrijke rol in overlegstructuren en in de dagelijkse uitvoering.

Deze gegevens worden echter grotendeels binnen afzonderlijke domeinen en ketens gebruikt. Zo delen partners als politie en openbare orde en veiligheid informatie onderling, terwijl meldingen uit het Fixi-systeem vooral binnen het fysieke domein worden benut. Een koppeling tussen deze informatiestromen ontbreekt in de praktijk vaak.

Dit hangt mede samen met beperkte capaciteit en organisatorische mogelijkheden om informatie systematisch te bundelen en te analyseren. Hierdoor ontstaat geen volledig en samenhangend beeld van veiligheid en leefbaarheid op wijk- of gemeentelijk niveau, wat het leren en verbeteren binnen de keten belemmert.

De programmatische aanpak van het Europaplein laat zien dat het samenbrengen van data, signalen en analyses wel mogelijk is en leidt tot een meer onderbouwde en samenhangende aanpak. Dit biedt een werkend voorbeeld voor verdere ontwikkeling richting integraal datagedreven werken.

Conclusie 5

De raad geeft aan over onvoldoende samenhangende informatie te beschikken om gericht te kunnen sturen en prioriteren.

Het college voorziet de raad van een aantal raadsinformatiebijeenkomsten. Er zijn raadsinformatiebijeenkomsten over veiligheid. Deze hebben een incidenteel karakter. Er zijn ook raadsinformatiebijeenkomsten over het sociaal domein. Deze bevatten ook een veiligheidscomponent. Deze raadsinformatiebijeenkomsten hebben een structureel karakter (halfjaarlijks).

Desondanks geven raadsleden aan dat het ontbreekt aan een samenhangend en integraal overzicht van ontwikkelingen in veiligheid en leefbaarheid op wijkniveau. Informatie uit verschillende bronnen, zoals politiemeldingen, Fixi-data en signalen van partners, komt niet structureel bij elkaar met een gezamenlijke duiding.

De gemeenteraad leunt naar eigen zeggen in belangrijke mate op signalen uit de samenleving die via de volksvertegenwoordigende rol worden opgehaald.

Hierdoor vindt de raad het lastig om binnen de beperkt beschikbare financiële middelen gericht prioriteiten te stellen tussen wijken en thema's. De behoefte aan een integraal wijkbeeld waarin cijfers, trends en kwalitatieve signalen worden gecombineerd en geduid en mondeling aan de raad wordt toegelicht door partners zoals wijkagenten, MET Heemskerk, woningcorporaties en inwoners en ondernemers blijft bestaan. Dit wordt door raadsleden gezien als noodzakelijke basis om meer strategisch en gebiedsgericht te kunnen sturen.

2.2 Aanbevelingen

Aanbeveling 1 (gericht aan college)

Ontwikkel een integraal en samenhangend beeld van veiligheid en leefbaarheid.

Hoewel er veel informatie beschikbaar is over veiligheid en leefbaarheid (zoals politiedata, meldingen via Fixi en signalen van partners), wordt deze in de praktijk vaak per domein gebruikt. Hierdoor ontbreekt een samenhangend beeld voor alle wijken waarin ontwikkelingen en patronen zichtbaar worden.

Concreet betekent dit:

- bestaande informatiestromen structureel bundelen tot één integraal wijkbeeld;
- verschillende typen informatie (cijfers, trends, signalen van professionals en ervaringen van inwoners) hierin combineren;
- dit beeld gebruiken in gezamenlijke overleggen van partners, zodat sturing en prioritering beter onderbouwd kunnen plaatsvinden.

De werkwijze rondom het Europaplein laat zien dat het combineren van data en signalen kan bijdragen aan een beter onderbouwde en samenhangende aanpak. Deze werkwijze kan als voorbeeld dienen voor verdere ontwikkeling.

Aanbeveling 2 (gericht aan college)

Pas de gebiedsgerichte en integrale aanpak, zoals bij het Europaplein, breder toe.

De ervaringen met de programmatische aanpak van het Europaplein laten zien dat een combinatie van fysieke ingrepen, sociale interventies en inzet van veiligheidspartners kan bijdragen aan zichtbare en meer bestendige verbeteringen in de leefomgeving. Het is aan te bevelen om deze werkwijze door te ontwikkelen tot een bredere, programmatische aanpak voor meerdere wijken waar sprake is van een stapeling van problematiek.

Concreet betekent dit dat:

- wijken met een vergelijkbaar profiel (bijvoorbeeld combinatie van sociale overlast, leefbaarheidsproblematiek en kwetsbare bewonersgroepen) systematisch in beeld worden gebracht;
- per gebied een samenhangende aanpak wordt ingericht waarin fysieke inrichting, sociale ondersteuning en handhaving gezamenlijk worden ingezet;
- signalen en ervaringen uit casusoverleggen en meldingen niet alleen leiden tot acties op individuele situaties, maar ook worden benut om patronen op wijkniveau te herkennen, interventies daarop aan te passen en de rol van bewoners in het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid te vergroten.

Hiermee wordt voortgebouwd op bestaande praktijkervaring, maar is deze meer structureel en gebiedsgericht georganiseerd.

Aanbeveling 3 (gericht aan het college)

Versterk de integrale aanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid.

De verschuiving van problematiek richting complexere vraagstukken, zoals personen met onbegrepen gedrag, vraagt om een meer samenhangende aanpak waarin zorg, veiligheid en sociale ondersteuning nadrukkelijk worden verbonden. In de huidige praktijk wordt deze problematiek vaak opgepakt wanneer situaties zich voordoen, terwijl structurele borging nog beperkt is.

Concreet betekent dit:

- expliciet regie organiseren op domeinoverstijgende vraagstukken, met duidelijke verantwoordelijkheden tussen betrokken partijen;
- samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners versterken, zowel op casusniveau als in structurele overleggen.
- meer in zetten op vroegsignalering en preventieve ondersteuning, zodat escalatie en herhaling van problematiek kan worden beperkt.

Hiermee wordt aangesloten bij de behoefte die in de uitvoering wordt ervaren om minder afhankelijk te zijn van interventies na escalatie en meer te werken aan stabilisatie op langere termijn.

Aanbeveling 4 (gericht aan de raad)

Overweeg of de huidige informatiepositie van de raad op basis van raadsinformatiebijeenkomsten voldoende is om gericht te kunnen sturen en prioriteren of dat dit vraagt om versterking van uw informatiepositie.

Concreet betekent versterking van de informatiepositie dat:

- het college structureel integrale en verdiepende informatie over veiligheid en leefbaarheid beschikbaar stelt, bijvoorbeeld in de vorm van periodieke wijkbeelden;
- deze informatie niet alleen cijfermatig, maar ook inhoudelijk wordt toegelicht, bijvoorbeeld door betrokken partners zoals politie of uitvoerende professionals;
- de raad deze informatie actief gebruikt om expliciete prioriteiten en kaders te formuleren, gericht op zowel acute problematiek als structurele ontwikkelingen.

Hiermee ontstaat een betere basis voor sturing die minder afhankelijk is van afzonderlijke signalen en meer gericht is op samenhang en langetermijnontwikkeling.

3. Bestuurlijke reactie

datum: 29 september 2026
onderwerp: Bestuurlijke reactie
Rekenkameronderzoek veiligheid in de
fysieke woon- en leefomgeving
onze referentie: Z/2026/507736 D/2026/827678
uw referentie: Z/2026/490611 D/2026/824444
voor informatie: F. Wollenstein
direct nummer: +31251256808
aantal pagina's: 14
bijlagen:-

Beste heer Van der Knaap,

Op 7 september 2026 ontvingen wij van u het rapport van het rekenkameronderzoek 'Veiligheid in de fysieke woon- en leefomgeving' voor bestuurlijk wederhoor. Graag maken wij gebruik van deze gelegenheid.

In het door u meegestuurd rapport zijn conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek samengebracht. Voor onze inhoudelijke reactie hebben wij ons daarop gericht en geven we het volgende aan u mee.

Reactie op de conclusies

Het college herkent in grote lijnen het geschetste beeld. De bevindingen bevestigen dat in de afgelopen jaren belangrijke stappen zijn gezet in de aanpak van veiligheid en leefbaarheid, maar dat verdere ontwikkeling mogelijk en wenselijk is. Met name op het gebied van integraal werken, informatiegestuurd werken en de verbinding tussen verschillende domeinen ziet het college aanknopingspunten voor verdere versterking. Het college onderschrijft daarbij het belang van een sterke informatiepositie als basis voor een effectieve en toekomstbestendige veiligheidsaanpak. Verdere ontwikkeling van datagedreven werken vraagt daarbij om passende systemen, analysecapaciteit en specialistische kennis. In dat kader onderzoekt de gemeente momenteel naast de al eerder ingezette acties de mogelijkheid om binnen de talentenpool kennis en capaciteit op het gebied van data- en informatiegestuurd werken verder te versterken.

De bevindingen en aanbevelingen uit dit onderzoek bieden daarnaast waardevolle aanknopingspunten voor verdere uitwerking van de ambities uit het coalitieakkoord op het gebied van veiligheid, leefbaarheid en informatiegestuurd werken. Daarbij gaat het onder meer om de ontwikkeling van het datadashboard, het versterken van informatiegestuurd werken en het actualiseren van het Integraal Veiligheidsplan.

Reactie op de aanbevelingen

Aanbeveling 1: Ontwikkel een integraal en samenhangend beeld van veiligheid en leefbaarheid.

Het college onderschrijft het belang van een integraal en samenhangend beeld van veiligheid en leefbaarheid. Een goede informatiepositie is essentieel voor effectieve sturing, prioritering en verantwoording. Deze aanbeveling sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om meer informatiegestuurd te werken. Daarbij wordt gekeken naar de

ontwikkeling van een veiligheidsdashboard gekoppeld aan bestaande registratie- en meldingssystemen. Een dergelijke ontwikkeling kan bijdragen aan een beter inzicht in ontwikkelingen binnen de wijk en een meer onderbouwde prioritering van de inzet en middelen. Een verdere uitwerking hiervan zal plaatsvinden binnen de beschikbare organisatorische en financiële mogelijkheden.

Aanbeveling 2: Pas de gebiedsgerichte en integrale aanpak, zoals bij het Europaplein, breder toe.

Het college onderschrijft het belang van gebiedsgericht en integraal werken. De ervaringen die zijn opgedaan binnen de aanpak van het Europaplein en de integrale samenwerking rondom specifieke locaties, evenementen en veiligheidsvraagstukken bieden een goede basis voor verdere ontwikkeling van deze werkwijze. Bij signalen van overlast, jeugdproblematiek of andere veiligheidsvraagstukken wordt reeds samengewerkt met betrokken partners om tot een passende aanpak te komen. Het college blijft bezien waar een gebiedsgerichte en integrale aanpak meerwaarde kan hebben en hoe bestaande ervaringen kunnen worden benut binnen de verdere ontwikkeling van het veiligheidsbeleid.

Aanbeveling 3: Versterk de integrale aanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Het college onderschrijft het belang van een integrale aanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid. De toenemende complexiteit van maatschappelijke vraagstukken en de consequentie van keuzes in het rijksbeleid vragen om een intensieve samenwerking op lokaal en regionaal niveau tussen gemeente, zorg-, welzijns- en veiligheidspartners. Om de verbinding tussen deze domeinen verder te versterken, vindt een periodiek overleg plaats tussen de betrokken portefeuillehouders. Dit overleg is gericht op het gezamenlijk duiden van ontwikkelingen, het creëren van een gedeeld beeld van complexe vraagstukken en het versterken van de afstemming tussen betrokken domeinen. Het college ziet ruimte om deze werkwijze de komende periode verder te ontwikkelen. Daarbij blijft het van belang dat verantwoordelijkheden en regie passend worden belegd bij de betrokken partners, afhankelijk van de aard van de problematiek.

Aanbeveling 4: (gericht aan de raad) Overweeg of de huidige informatiepositie van de raad op basis van raadsinformatiebijeenkomsten voldoende is om gericht te kunnen sturen en prioriteren of dat dit vraagt om versterking van uw informatiepositie.

Het college onderschrijft het belang van een goede informatiepositie voor de raad. De raad wordt momenteel tweemaal per jaar bijgepraat op actuele veiligheidsthema's tijdens raadsinformatiebijeenkomsten. Daarnaast wordt de raad geïnformeerd wanneer ontwikkelingen of incidenten daar aanleiding toe geven. Het is aan de raad om te beoordelen of de huidige informatievoorziening toereikend is voor kaderstelling, prioritering en controle. Het college is bereid om samen met de raad te verkennen of en op welke wijze de informatievoorziening verder kan worden versterkt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Heemskerk,

secretaris

burgemeester

4. Nawoord

De Rekenkamer Heemskerk dankt het college voor de bestuurlijke reactie en is verheugd dat het college zich in de aanbevelingen kan vinden. Verder bedankt de rekenkamer ook de raadsleden, de ambtelijke organisatie en de ambtelijke contactpersoon voor de constructieve samenwerking. De rekenkamer hoopt dat dit onderzoek een waardevolle bijdrage kan leveren aan het nieuwe beleid dat momenteel wordt vormgegeven.

Namens de Rekenkamer Heemskerk,

Frank van der Knaap
Voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Frank van der Knaap', written in a cursive style.